

'Ooit heb ik speler uit de toernooizaal verwijderd omdat hij teveel op had'

Schaakarbiter komt ogen en handen te kort in tijdnoedfase

SCHAESBERG - Een schaakscheidsrechter, bestaat ie ook al? Jazeker. Wie tijdens het LK schaken in Schaesberg rondloopt, kan er zelfs meerdere ontdekken. Frans Muys (31) uit Nuth fungeert tijdens de provinciale titelstrijd in café Het Streeperkruis zelfs als hoofdarbiter.

(door Marcel Werry)

Het lijkt alsof er nooit iets onoorbaar gebeurt bij het rustige schakersvolk. Schijn bedriegt echter. "Af en toe zijn schakers lawaaiiger. Als een partij afgelopen is, gaan sommigen in de speelzaal hardop analyseren. Dat verstoort de concentratie bij de overige spelers. Dan grijp ik resoluut in. Maar ook in de beruchte tijdnoedfase kunnen op het bord er allerlei dingen misgaan. Ik moet precies toezien dat alles volgens de regels geschiedt."

Hoewel het nuttigen van sterke drank niet verboden is, houden de meeste schakers het tijdens de wedstrijd op koffie of fris. Een overdaad aan alcohol heeft een negatief effect op het denkvermogen. "Toch heb ik ooit een speler die teveel op had uit de toernooizaal moeten verwijderen. Dat was tijdens de slotronde van een evenement in Gronin-

● Leon Muys: "Een goede schaakarbiter doet zijn werk zo veel mogelijk op de achtergrond." (Foto: John Smeets)

gen. Een uitzondering overigens. Schakers zijn over het algemeen rustige types die tijdens de wedstrijden zich keurig aan

de regels houden." In het dagelijks leven werkt Leon Muys als medisch analist op een laboratorium. Hij is lid van

Hoensbroek Max Euwe, waar hij in het derde team speelt. "Ik ben liever arbiter dan dat ik zelf achter het bord zit", zegt Leon. "Als arbiter kun je alle partijen op je gemak volgen. Het is nu de derde keer dat ik scheidsrechter ben bij een LK. Het bevalt me elk jaar steeds beter."

In een poging het schaken aantrekkelijker te maken voor het publiek, introduceerde de Limburgse bond dit jaar bij het LK het zogenaamde knock-out systeem. Wie de voorronden overleeft, plaatst zich voor de kwartfinale. Via de halve finale belanden er uiteindelijk twee spelers in de finale. Leon Muys: "Vroeger speelde iedereen tot op de laatste dag zijn partijtje mee. Daar is nu geen sprake meer van. De geluksfactor wordt door het gehanteerde systeem groter. Eén fout kan fataal zijn. Verschillende deelnemers zijn echter niet blij met de doorgevoerde veranderingen."

Ongelijkmatig

De eerste uren van de partijen heeft een schaakarbiter het relatief rustig. In de tijdnoedfase slaat meestal de vlam in de pan en komt Leon Muys ogen en handen te kort om de tientallen duels in de gaten te houden.

"Als het niet meer lukt wijs ik een hulp-arbiter aan. Veel schakers besteedden hun tijd ongelijkmatig. Trekken ze voor de eerste 25 zetten rustig een uur en 55 minuten uit, voor de laatste vijftien zetten resteert dan automatisch nog maar vijf minuten. En dan willen de schaakstukken nog wel eens letterlijk over de tafel vliegen."

Zoals die keer dat in het heetst van de strijd een toren op de grond viel. "Dan moet je alert zijn en onmiddellijk reageren. Dus oprapen en op de juiste plaats terugzetten. Een arbiter moet alleen maar ingrijpen als het echt nodig is."

Als iemand een stuk niet precies midden op een veld plaatst en de tegenstander heeft er geen last van, wie ben ik dan om daar een opmerking over te maken. Een goede arbiter doet zijn werk zo veel mogelijk op de achtergrond, maar staat er als moet worden ingegrepen."

De halve finale en finale van het LK schaken worden gehouden op respectievelijk zaterdag 7 september en zaterdag 14 september. Aanvang 10.30 uur in café Het Streeperkruis in Schaesberg.